

Ultima noapte de dragoste, intaia noapte de razboi - Caracterizare Stefan Gheorghidiu, personajul principal al romanului

Stefan Gheorghidiu este protagonistul si personajul-narator al romanului "Ultima noapte de dragoste, intaia noapte de razboi". El traieste, ca toate personajele lui Camil Petrescu, drama luciditatii si a aspiratiei spre absolut.

Cu Stefan Gheorghidiu, Camil Petrescu introduce un nou tip de personaj in literatura romana: intelectualul ca structura de caracter(Ovidiu Crohmalniceanu). Personajul se raporteaza la doua planuri temporale: timpul cronologic, in care Stefan Gheorghidiu povesteste intamplarile de pe front si in timpul psihologic, in care protagonistul rememoreaza drama iubirii. Modul de a fi al protagonistului se reflecta in modul in care el povesteste: spirit analitic, intelectualist si critic, personajul-narator va produce o naratiune in care epicul propriu-zis este subordonat analizei si interpretarii.

Chiar din titlu, se evidentiaza o structura atipica pentru ca sentimentul este ca discutam de doua romane unite prin constiinta unui singur personaj-Stefan Gheorghidiu. Cele doua parti ale textului narativ indica temele romanului, in acelasi timp cele doua experiente fundamentale de cunoastere traite de protagonist:dragostea si razboiul. Daca prima parte reprezinta memorarea iubirii matrimoniale esuate (dintre Stefan Gheorghidiu si Ela), partea a doua, construita sub forma jurnalului de campanie a lui Gheorghidiu, urmareste experienta de pe front in timpul primului razboi mondial.

Romanul debuteaza printr-un artificiu compozitional: actiunea primului capitol "La Peatra Craiului in munte" este posterioara intamplarilor relatate in restul Cartii intai. Capitolul pune in evidenta cele doua planuri temporale din discursul narativ: timpul nararii (prezentul frontului) si timpul narat (trecutul povestii de iubire). In primavara lui 1916, in timpul unei concentrari pe Valea Prahovei, Gheorghidiu asista la popota ofiterilor la o discutie despre dragoste si fidelitate, pornind de la un fapt divers citit in presa : un barbat care si-a ucis sotia infidela a fost achitat la tribunal. Aceasta discutie declanseaza memoria afectiva a protagonistului, trezindu-i amintirile legate de cei doi ani si jumătate de casnicie cu Ela.

Intocmai ca la Proust, un eveniment exterior (aici discutia de la popota) declanseaza memorarea unor intamplari sau stari tarite intr-un timp "pierdut", dar spre deosebire de fluxul memoriei involuntare proustiene, in cartea lui Camil Petrescu evenimentele din trecut sunt ordonate cronologic si analizate in mod lucid, fiind vorba de memoria voluntara. La Proust, personajul-narator retraieste trecutul, Stefan Gheorghidiu analizeaza si interpreteaza trecutul.